

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

**Simpozij Učestalost, dijagnostika i terapija
genitalnog karcinoma u Bosni i Hercegovini,
Sarajevo, 08. 06. 2007.**

Šimić, Srećko; Mehmedbašić, Senad

2007

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/handle/123456789/868>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

POSEBNA IZDANJA
KNJIGA CXXV

Odjeljenje medicinskih nauka
Knjiga 34

SIMPOZIJ
UČESTALOST, DIJAGNOSTIKA
I TERAPIJA GENITALNOG KARCINOMA
U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, 08.06.2007.

Uredili

Srećko Šimić
Senad Mehmedbašić

SARAJEVO, 2007.

UČESTALOST PREMALIGNIH I MALIGNIH OBOLJENJA U PETOGODIŠNJEM PERIODU NA ODJELU ZA GINEKOLOGIJU KB MOSTAR

Dragan Soldo
Vajdana Tomić
Goran Adžić

Pojavnost karcinoma

- ◆ U općoj populaciji u stalnom porastu
- ◆ Pojavnost veća u muškoj populaciji
- ◆ U ženskoj populaciji ginekološki karcinom je u stalnom porastu
- ◆ U zemljama u razvoju najčešći je karcinom vrata maternice (2. mjesto)
- ◆ U razvijenim zemljama veća pojava karcinoma trupa maternice i jajnika
- ◆ Sve veća pojava karcinoma (posebice u nerazvijenim zemljama) u žena mlađe životne dobi

Program ranog otkrivanja ginekološkog karcinoma

- ◆ Definirati visokorizične skupine
- ◆ Uporaba adekvantnog screening testa
- ◆ Educiranost kadra
- ◆ Timski rad(ginekolog-citolog-patolog-onkolog)
- ◆ Centralno vođenje podataka
- ◆ Stvaranje registra čitave ženske populacije
- ◆ Organizacija call-recall sustava(aktivni screening)
- ◆ Organizacija praćenja(follow up) bolesnica
- ◆ Program praćenja(monitoring)

Postupci za rano otkrivanje raka vrata maternice

- ◆ Uzimanje PAPA obrisaka
- ◆ Kolposkopija
- ◆ Genotipizacija HPV
- ◆ Biopsija
- ◆ Konizacija
- ◆ TEORETKI GLEDANO NITI JEDNA ŽENA NE BI
SMIJELA UMRIJETI ZBOG PLOČASTOG
KARCINOMA VRATA MATERNICE

Rano otkrivanje raka trupa maternice

- ◆ ...rizične skupine: starija životna dob;
nerotkinje; žene na estrogenu terapiji;
terapija tamoxifenom; povećana tjelesna težina;
diabetes; hipertenzija; rak dojke;
opterećena obiteljska anamneza;
- ◆ Krvarenje u peri i postmeno pauzi
- ◆ Potencijalni testovi screeninga:
 - Papa test
 - Aspiracijska citološka dijagnostika
 - Transvaginalni UZ
 - Frakcionirana kiretaža
 - PHD analiza

Rano otkrivanje raka jajnika

- ◆ Rizik raste s dobi
- ◆ Nerotkinje
- ◆ Sterilitet i liječeni infertilitet
- ◆ Obiteljsko opterećenje
- ◆ Rak dojke
- ◆ Genetske malformacije
- ◆ Potencijalni testovi screeninga:
 - Ginekološki bimanuelni pregled
 - UZ transvaginalni
 - Color doopler?
 - Određivanje tm biljega
 - Određivanje onkogena i tm-supresorskih gena?

Tabelarni prikaz odnosa uzetih Papa obrisaka i citoliških suspektnih nalaza:

	2002	2003	2004	2005	2006	ukupno
papa	1659	1268	1760	2058	2267	9012
CIN I HPV	36 4	35 7	31 2	81 9	74 9	257(2,85) 31
CIN II- HPV	5 2	13 2	6 1	14 2	26 9	64(0,71) 16
CIN III- HPV	6 1	6	10	9 3	8 2	39(0,43) 6
GIL- AIS			1	1	1	3 (0,03)

Odnos premalignih i malignih oboljenja naspram učinjenih op zahvata

	2002	2003	2004	2005	2006	ukupno
Br.op	185	198	187	240	219	1029
premaligne	18	26	12	18	18	92 (8,94)
maligne	22	18	25	30	33	128 (12,43)
Ukupno: p/m	40	44	37	48	51	220 (21,37)

Odnos učinjenih konizacija i PHD nalaza

	2002	2003	2004	2005	2006	ukupno
CIN I			2	1	2	5 (5,43)
CIN II	4	3		2		9 (9,78)
CIN III	14	23	10	15	16	78 (84,78)
ukupno	18	26	12	18	18	92

Procentualni odnos pojedinih malignih oboljenja

Ca	2002	2003	2004	2005	2006	ukupno
vrat maternice		1	1		2	4 (3,12)
endometrij	12	11	13	12	18	66 (51,56)
jajnik	10	6	11	18	13	58 (45,31)
ukupno	22	18	25	30	33	128

Histološki tipovi karcinoma ženskog spolnog sustava

◆ Vrat maternice (4):

- Adeno-Ca clarocellulare.....1
- Adeno-Ca viloglandulare1
- Ca-adenosquamosum.....1
- Ca planocellulare.....1

◆ Ca tijela materice (66):

- Ca endometrioides56
- Ca adneosquamosum.....1
- Ca papillareserosum.....1
- Tm mixtus malignum mesodermalis-Müller.....7
- Sarcoma uteri.....1

◆ Ca jajnika (58):

- Ca papillare serosum.....8
- Ca papillare mucinosum..5
- Adeno Ca serosum.....6
- Adeno Ca mucinosum.....6
- Tm specijalizirane ovariske stome...5
- Ca endometrioides.....1
- Tm mixtus ovarii malignum....1
- Metastatski Ca jajnika.....8
- AEP tm jajnika niskog zloćudnog potencijala ("borderline").....13

Zaključak:

- ◆ PREVENCIJA U LIJEČENJU KARCINOM ŽENSKOG SPOLNOG SUSTAVA NEMA ALTERNATIVU
- ◆ Slijediti smjernice EAC komiteta (Europe against cancer)-1992: CILJ i METODE
- ◆ Napraviti programe probira na državnoj razini
- ◆ Kada početi:

D A N A S !!!!!